

Guía Docente				
Datos Identificativos				2012/13
Asignatura (*)	Socioloxía da Saúde, a Discapacidade e a Dependencia		Código	653462205
Titulación	Mestrado Universitario en Asistencia e Investigación Sanitaria (plan 2009)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	3
Idioma	Castelán			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencia Política da Administración			
Coordinación	Almarcha Barbado, María Amparo	Correo electrónico	amparo.almarcha@udc.es	
Profesorado	Almarcha Barbado, María Amparo	Correo electrónico	amparo.almarcha@udc.es	
Web				
Descrición xeral				

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A1	Adquirir coñecementos, habilidades e actitudes en ética, fundamentalmente, epidemioloxía, estatística e outras materias que forman a persoa, ademais de aos profesionais, e afondar aos niveis do posgrao nos coñecementos de Autonomía Persoal e Calidade de Vida desde un modelo interdisciplinar de atención e rehabilitación integral ao paciente.
B4	Capacidade de análise e síntese.
B5	Habilidades para conseguir analizar información desde diferentes fontes.
B6	Capacidade de crítica e autocrítica.
B8	Habilidade para traballar de forma autónoma e en equipo multi/interdisciplinar co obxectivo de lograr o benestar do paciente.
B10	Motivación.
B15	Capacidade para informar, rexistrar, documentar e, de ser o caso, derivar o proceso de actuación multi/interdisciplinar.
B16	Capacidade para intervir na adaptación e readaptación do entorno físico, social e cultural.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Competencias da titulación		
	Entender y analizar la medida de la salud a través de indicadores de salud y calidad de vida. Analizar y comprender que papel juegan los factores sociales, políticos, económicos y culturales en los procesos de salud y de enfermedad.	AM1	BM5 BM14 BM15
Analizar criticamente la salud y la enfermedad en el ámbito social desde la perspectiva de la Sociología de la Salud. Estudiar los procesos de salud y calidad de vida, así como las nuevas formas de enfermar	AM1	BM14	CM6
Analizar la problemática de la discapacidad, definición y teorías correspondientes. Enfocar el estudio de la realidad de la discapacidad y la dependencia desde una óptica social y no tanto como un atributo individual.	AM1	BM3 BM4 BM5 BM7 BM14	CM3 CM4
Darse cuenta e identificar en que medida cierto tipo de actitudes y creencias pueden afectar los puntos de vista que los individuos y la sociedad tienen sobre la discapacidad; y así mismo investigar los cambios que deberían producirse en este ámbito para no enfocar la discapacidad como exclusión social.	AM1	BM4 BM5 BM14	CM4 CM6

Aprender a descubrir los "sesgos" subyacentes a las propias metodologías de análisis, técnicas de aproximación y resultados de la investigación sobre la discapacidad y la dependencia. Entender el papel del lenguaje social para la definición de la discapacidad y la dependencia.	AM1	BM3 BM4 BM5 BM14	CM3 CM4
AM4 Aumentar os coñecementos dende unha perspectiva rehabilitadora integral. BM3 Capacidade de análise e síntese. BM4 Habilidades para conseguir analizar información desde diferentes fontes. BM5 Capacidade de crítica e autocrítica. BM15 Capacidade para intervir na adaptación e readaptación do entorno físico, social e cultural. Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse. CM8 Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.		BM5 BM9	CM6 CM7

Contidos	
Temas	Subtemas
Socioloxía de la salud, la discapacidad y la dependencia	1. A conducta de enfermar. O papel del enfermo. A resposta a enfermidade. Etiquetas sociais. 2. Profesiones e instituciones sanitarias. Salud y valores humanos. Etica y problemas de salud: Eutanasia, celulas madre, bioética. 3. Salud y calidad de vida. Salud y nuevas formas de enfermar: Anorexia, bulimia y vigorexia . Drogadicción y sus formas.
La medición de la salud	4. Revisión crítica dos métodos e técnicas de investigación social da saúde, discapacidade e dependencia. Indicadores de salud. Opinión pública y salud. 5. A saúde, discapacidade e a dependencia en cifras: perfís autonómicos, nacionais, europeos e internacionais. Percepción social da saúde discapacidade e a dependencia (actitudes, opinións, xuízos e prejuicios).
Discapacidade e dependencia	6. O entorno familiar. Integración social escolar y laboral. Xenero, discapacidade e dependencia 7. O entorno social e institucional con especial referencia as redes de apoio. Dependencia e exclusión social. 8. Políticas e política (galega, española e da UE) en torno á discapacidade e a dependencia. Problemática de grupos específicos: Mujeres y niños maltratados, parados de larga duración, jubilados y mayores. 9. Políticas públicas: Perspectiva sociolóxica de la Ley de Dependencia, con especial referencia a Galicia. Sociedade da información, discapacidade e dependencia.

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	0	8	8
Seminario	10	10	20
Sesión maxistral	10	20	30
Presentación oral	1	1	2
Discusión dirixida	6	6	12
Atención personalizada	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	<p>38.-Traballos tutelados Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.</p> <p>39.-Xogo de rol ou ?role playing? Técnica de dinámica de grupos que ten como obxectivo axudar a desenvolver a perspectiva social e a empatía mediante a representación de diferentes papeis dentro de situacións conflitivas onde interveñen diferentes posturas que teñen que ser combinadas. Utilízase para traballar as relacións interpersoais, o comportamento, os valores e as actitudes.</p>
Seminario	Discusión, a participación, a elaboración de documentos e as conclusións ás que teñen que chegar todos os compoñentes do seminario.
Sesión maxistral	Explicación e orientación teórica básica pola profesora.
Presentación oral	Presentación ante os compañeiros do traballo tutelado realizado polo alumnado.
Discusión dirixida	Debates sobre temas actuais relevantes.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación oral Traballos tutelados	Resolución de dúbidas e orientación o estudo. Seguimento e supervisión dos traballos tutelados.

Avaliación

Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Presentación oral	Presentación oral polo alumno dos resultados do traballo tutelado	10
Discusión dirixida	Debates coordinados pola profesora.	20
Sesión maxistral	Exame de contidos.	30
Traballos tutelados	Traballo tutelado	40

Observacións avaliación

Exame sobre contidos teóricos

Fontes de información

Bibliografía básica	
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías